

21ST LATIN SUMMER SCHOOL

19th-23rd JANUARY 2015 Education Building, University of Sydney

LEVEL 2C

Selections from Caesar's *De Bello Gallico*
& Catullus' *Carmina*

Instructor: Thomas Wilson

Selections from Caesar's *De Bello Gallico* & Catullus' *Carmina*

Magister: Thomas Wilson (thomas.wilson@sydney.edu.au)

COURSE DESCRIPTION:

In Level 2C we will work together to increase your ability to read and understand Latin while reviewing grammar and syntax. In addition to reading and class exercises, we will discuss strategies for effectively translating Latin, and, more importantly, reading and understanding without translation. By the end of the week your knowledge and love of the Latin language will be greatly increased!

Etching of Julius Caesar

In order to accomplish this goal in just five days, we will read two completely different types of Latin. Our two morning sessions will be devoted to a serious study of Julius Caesar (excerpts from Books 1 and 6 of the *Gallic Wars*). For this, we will employ an excellent text that includes extensive vocabulary lists and grammatical notes as well as translation hints. This will be the “serious” portion of the class.

In the afternoon, after we have refreshed ourselves with lunch, we will turn our minds to the funny, heartfelt, and occasionally tragic poems of Caesar's contemporary Catullus.

TEXTS:

For Caesar, we will use Geoffrey Steadman's *College Caesar*, which the author permits to be used and distributed for non-profit purposes in Australia. The entire book can be found at:

<https://geoffreysteadman.files.wordpress.com/2014/07/collegecaesar-jul14.pdf>

Please download this book and print out pages ix-xx (9-20 of the .pdf), the selections from books 1 and 6 (22-31 and 46-55), as well as the grammatical aid in the back (92-110). Although we are only reading from the two sections, the book contains a wealth of additional material that we will be referencing throughout the week.

Take the time to explore this text and the other resources on the website: <http://geoffreysteadman.com/college-caesar/>. You may wish to look over the “core vocab” sections which contain the most commonly used words in Caesar.

If you have any trouble finding this book with the link above, please do not hesitate to contact me via email and I will email you a .pdf of the book.

Selections from Catullus are included on the following pages.

READING SCHEDULE:

- Monday Session 1: Lesson 1, “The Divisions within Gaul”
 Session 2: Lesson 2, “Orgetorix Forms a Conspiracy...”
 Session 3: *Dedication; The Sparrow*
- Tuesday Session 1: Lesson 3, “Orgetorix’s Conspiracy Fails”
 Session 2: Lesson 4, “The Helvetians Follow Orgetorix’s Plan...”
 Session 3: *Death of the Sparrow; Pretty Boy*
- Wednesday Session 1: Lesson 5, “Caesar Decides to Stop the Helvetians”
 Session 2: Lesson 13, “Two Classes of Nobility: Druids and Knights”
 Session 3: *Dinner-party; Kisses for Juventius*
- Thursday Session 1: Lesson 14, “The Druids: Privileges, Education, and Beliefs”
 Session 2: Lesson 15, “The Knights and Human Sacrifice”
 Session 3: *Love-hate Relationship; Catullus Wants to Break Up*
- Friday Session 1: Lesson 16, Gods and Goddesses Among the Gauls
 Session 2: Lesson 17, Marriages, Funerals, and Rumor

Extra Catullus poems:

From Sappho

Acme and Septimius

Poem to his Poetry

Hymn to Diana

Sirmio

Kisses for Lesbia

Too Many Kisses are Never Enough

MONDAY

Dedication (Catullus I)

Cui dono lepidum novum libellum
arida modo pumice expoliturum?
Corneli, tibi: namque tu solebas
meas esse aliquid putare nugas.
Iam tum, cum ausus es unus Italorum 5
omne aevum tribus explicare cartis . . .
Doctis, Iuppiter, et laboriosis!
Quare habe tibi quidquid hoc libelli—
qualecumque, quod, o patrona virgo,
plus uno maneat perenne saeclo! 10

The Sparrow (Catullus II)

Passer, deliciae meae puellae,
quicum ludere, quem in sinu tenere,
cui primum digitum dare appetenti
et acris solet incitare morsus,
cum desiderio meo nitenti 5
carum nescio quid lubet iocari
et solaciolum sui doloris,
credo ut tum gravis acquiescat ardor:
tecum ludere sicut ipsa possem
et tristis animi levare curas! 10
[Some lines are missing]
Tam gratum est mihi quam ferunt puellae
pernici aureolum fuisse malum,
quod zonam soluit diu ligatam.

TUESDAY

Death of the Sparrow (Catullus III)

Lugete, o Veneres Cupidinesque,
et quantum est hominum venustiorum:
passer mortuus est meae puellae,
passer, deliciae meae puellae,
quem plus illa oculis suis amabat. 5
nam mellitus erat suamque norat
ipsam tam bene quam puella matrem,
nec sese a gremio illius movebat,
sed circumsiliens modo huc modo illuc
ad solam dominam usque pipiabat. 10
qui nunc it per iter tenebricosum
illuc, unde negant redire quemquam.
at vobis male sit, malae tenebrae
Orci, quae omnia bella devoratis:
tam bellum mihi passerem abstulistis 15
o factum male! o miselle passer!
tua nunc opera meae puellae
flendo turgiduli rubent ocelli.

Pretty Boy (Catullus LXXIX)

Lesbius est pulcher. quid ni? quem Lesbia malit
quam te cum tota gente, Catulle, tua.
sed tamen hic pulcher vendat cum gente Catullum,
si tria natorum suavia reppererit.

WEDNESDAY

Dinner-party (Catullus XIII)

Cenabis bene, mi Fabulle, apud me
paucis, si tibi di favent, diebus,
si tecum attuleris bonam atque magnam
cenam, non sine candida puella
et vino et sale et omnibus cachinnis. 5
haec si, inquam, attuleris, venuste noster,
cenabis bene; nam tui Catulli
plenus sacculus est aranearum.
sed contra accipies meros amores
seu quid suavius elegantiusve est: 10
nam unguentum dabo, quod meae puellae
donarunt Veneres Cupidinesque,
quod tu cum olfacies, deos rogabis,
totum ut te faciant, Fabulle, nasum.

Kisses for Juventius (Catullus XLVIII)

Mellitos oculos tuos, Iuventi,
si quis me sinat usque basiare,
usque ad milia basiem trecenta
nec numquam videar satur futurus,
non si densior aridis aristis 5
sit nostrae seges osculationis.

THURSDAY

Love-hate Relationship (Catullus LXXXV)

Odi et amo. quare id faciam, fortasse requiris.
nescio; sed fieri sentio et excrucior.

Catullus Wants to Break Up (Catullus VIII)

Miser Catulle, desinas ineptire,
et quod vides perisse perditum ducas.
fulsere quondam candidi tibi soles,
cum ventitabas quo puella ducebat
amata nobis quantum amabitur nulla. 5
ibi illa multa cum iocosa fiebant,
quae tu volebas nec puella nolebat,
fulsere vere candidi tibi soles.
nunc iam illa non vult: tu quoque impotens noli,
nec quae fugit sectare, nec miser vive, 10
sed obstinata mente perfer, obdura.
vale puella, iam Catullus obdurat,
nec te requiret nec rogabit invitam.

at tu dolebis, cum rogaberis nulla.
 scelesta, vae te, quae tibi manet vita? 15
 quis nunc te adibit? cui videberis bella?
 quem nunc amabis? cuius esse diceris?
 quem basiabis? cui labella mordebis?
 at tu, Catulle, destinatus obdura.

SOME MORE FAMOUS POEMS

From Sappho (Catullus LI)

lle mi par esse deo videtur,
 ille, si fas est, superare divos,
 qui sedens adversus identidem te
 spectat et audit
 dulce ridentem, misero quod omnis 5
 eripit sensus mihi: nam simul te,
 Lesbia, aspexi, nihil est super mi
 vocis in ore
 lingua sed torpet, tenuis sub artus
 flamma demanat, sonitu suo 10
 tintinant aures gemina, teguntur
 lumina nocte.
 otium, Catulle, tibi molestum est:
 otio exsultas nimiumque gestis:
 otium et reges prius et beatas 15
 perdidit urbes.

Acme and Septimius (Catullus LXV)

Acmen Septimius suos amores
 tenens in gremio 'mea' inquit 'Acme,
 ni te perdit amo atque amare porro
 omnes sum assidue paratus annos,
 quantum qui pote plurimum perire, 5
 solus in Libya Indiaque tosta
 caesio veniam obuius leoni.'
 hoc ut dixit, Amor sinistra ut ante
 dextra sternuit approbationem.
 at Acme leviter caput reflectens 10
 et dulcis pueri ebrios ocellos
 illo purpureo ore suaviata,
 'sic' inquit 'mea vita Septimille,
 huic uni domino usque serviamus,
 ut multo mihi maior acriorque 15
 ignis mollibus ardet in medullis.'
 hoc ut dixit, Amor sinistra ut ante
 dextra sternuit approbationem.
 nunc ab auspicio bono profecti
 mutuis animis amant amantur. 20
 unam Septimius misellus Acmen
 mauult quam Syrias Britanniasque:
 uno in Septimio fidelis Acme

facit delicias libidinisque.
quis ullos homines beatiores 25
vidit, quis Venerem auspiciorem?

Poem to his Poetry (Catullus LXII)

Adeste, hendecasyllabi, quot estis
omnes undique, quotquot estis omnes.
iocum me putat esse moecha turpis,
et negat mihi nostra reddituram
pugillaria, si pati potestis. 5
persequamur eam et reflagitemus.
quae sit, quaeritis? illa, quam videtis
turpe incedere, mimice ac moleste
ridentem catuli ore Gallicani.
circumsistite eam, et reflagitate, 10
'moecha putida, redde codicillos,
redde putida moecha, codicillos!'
non assis facis? o lutum, lupanar,
aut si perditius potes quid esse.
sed non est tamen hoc satis putandum. 15
quod si non aliud potest ruborem
ferreo canis exprimamus ore.
conclamate iterum altiore voce.
'moecha putide, redde codicillos,
redde, putida moecha, codicillos!' 20
sed nil proficimus, nihil movetur.
mutanda est ratio modusque vobis,
siquid proficere amplius potestis:
'pudica et proba, redde codicillos.'

Hymn to Diana (Catullus XXXIV)

Dianae sumus in fide
puellae et pueri integri:
Dianam pueri integri
puellaeque canamus.

o Latonia, maximi 5
magna progenies Iovis,
quam mater prope Deliam
deposiuit olivam,

montium domina ut fores
silvarumque virentium 10
saltuumque reconditorum
anniumque sonantum:

tu Lucina dolentibus
Iuno dicta puerperis,
tu potens Trivia et notho es 15
dicta lumine Luna.

tu cursu, dea, menstruo
metiens iter annum,
rustica agricolae bonis
tecta frugibus explēs. 20

sis quocumque tibi placet
sancta nomine, Romulique,
antique ut solita es, bona
sospites ope gentem.

Sirmio (Catullus XIII)

Paene insularum, Sirmio, insularumque
ocelle, quascumque in liquentibus stagnis
marique vasto fert uterque Neptunus,
quam te libenter quamque laetus invisio, 5
vix mi ipse credens Thuniam atque Bithunos
liquisse campos et videre te in tuto.
o quid solutis est beatius curis,
cum mens onus reponit, ac peregrino
labore fessi venimus larem ad nostrum, 10
desideratoque acquiescimus lecto?
hoc est quod unum est pro laboribus tantis.
salve, o venusta Sirmio, atque ero gaude
gaudente, vosque, o Lydiae lacus undae,
ridete quidquid est domi cachinnorum.

Kisses for Lesbia (Catullus V)

Vivamus mea Lesbia, atque amemus,
rumoresque senum severiorum
omnes unius aestimemus assis!
soles occidere et redire possunt:
nobis cum semel occidit brevis lux, 5
nox est perpetua una dormienda.
da mi basia mille, deinde centum,
dein mille altera, dein secunda centum,
deinde usque altera mille, deinde centum.
dein, cum milia multa fecerimus, 10
conturbabimus illa, ne sciamus,
aut ne quis malus invidere possit,
cum tantum sciat esse basiorum.

Too Many Kisses are Never Enough (Catullus VII)

Quaeris, quot mihi basiationes
tuae, Lesbia, sint satis superque.
quam magnus numerus Libyssae harenae
lasarpiciferis iacet Cyrenis
oraclum Iovis inter aestuosi 5
et Batti veteris sacrum sepulcrum;
aut quam sidera multa, cum tacet nox,

furtivos hominum vident amores:
tam te basia multa basiare
vesano satis et super Catullo est,
quae nec pernumerare curiosi
possint nec mala fascinare lingua.

10